

CISAŘOVNA ALŽBĚTA.

Roman od Viléma Borsoje.

"Lil naučil jsem se od vás, slečno. Podvod v Eskobedu a s neobličím páterem Michalem svědčí o vaší upřímnosti."
"Komu hráli onu rakouskou hymnu?"
"Císaři Maximiliánu."
"Vidíte... Vidíte... Tak ošklivě jste zneužil mé důvěry."
"Byl jsem istivějším než vy."
"Kde jest Bazaine?"
"Na cestě ke Queretaru."
"Ah, člověče, cos to učinil?"
"Vytkla Citta naplo hlenná a rychle vyskočila se země. "Vrať mně ho! Vrať mně Bazaina, sice tě zabiju, ukrťm!"
"Jenom ticho, slečno," odpo věděl Miramon a zavleč dvě do komnaty. "Miramon se Citty ne bojí... Citta nesmí Miramonovi vyhrožovat."
"Proč jste poslal Bazaina od tud?"
"Dal jsem ho z města vyprovodit, neboť jest člověkem nebezpečným."
"A proč mne jste sem přivedl? Čím jsem se já provinila?" náklila Citta v bezvládném vzteku.
"Položte si ruku na srdce a řekněte sama, nejste-li ničím víc. Vůde jste lásku líčila a byla jste milenkou Bazainovou! Císařovu Šarlottu jste ošerovala, vy, vy nečestná! Miramon to viděl a věděl! Miramonova věrnost k císaři jest tak pevná, že byl pro něho všeho schopen. Stal jsem se znova republikánem — snad to bylo právě k vaší radě! Vyznal jsem vám i svou lásku, požádal jsem vás o ruku, a všechno, všechno jsem činil jen ve prospěch věci! Císař zvláště, Mexiko leží u jeho nohou! Taková jest věrnost Miramonova, taková jest přátelství Miramonovo!"
"A teď, po všezství chcete se na mne, na ubohé, slabé dívce mstít?"
"Abyste byla hodná mé pomsty, k tomu jste příliš mála, slečno. Určil jsem vám jiný osud, Citto. Ve čtyřadvaceti hodinách opustíte tuto říši. Vypovídám vás ve jméno císaře z území mexického státu. Dám vás doprovodit vo jenským průvodem k omoze běhu, za nímž se Mexiko o cizince již nestará. Doufám, že jsem vám určil třes dost mírný — vždyť bych dovedl také poručit, aby postavili hranici, jako to učinil Juárez! Mohl bych vás uvést do žaláře a věhnati na smrt, ale nečiním toho. Takové ženštiny, jako jste vy, bylo by cti zahynouti v politické buři naší země."
"Ah, jak jste ukrutný, Miramone!"
"Ano, jsem, ale k vám nikoli."
"Mohl jste mne nechati hladověti a upíti v žaláři — ale to by mne nebolelo tolik, jako tato u rázka mé ženské hrudi, mého sebecitu. Tak opovrhivě se mnou ještě nikdo nemluvil — nikdy."
"Tupitelka posvátné osoby císařovy Šarlotty dezasilubuje si nic jiného. Chystejte se, slečno, náčelník policie doprovodí vás do vašeho bytu. K odjezdu zbývá vám dvacet čtyři hodiny."
"A kdybych nešla?" tázala se Citta, pohližeje Miramonovi do očí.
"Dal bych vám čestnictvem oděti stíháním celou zemí až do Španělska, do vaší domovské obce."
"Oh, já lehkověrná! Já pošetilá! zavylala Citta hořce a vrnulví se na kleslo, klesla hlavou na stůl a plakala.
Miramon otevřel dvě, zavoznil a dal si zavolati náčelníka policie. "Nabídněte zatím do salonu Miramonova."
Jest to světlý salon. V pozlaceném lustru září sto voskovic.
Eskobedo všecek bez sebe, odzbrojen, procházel se dlouhými kroky po pokoji.
"Jaká to ostuda!" volá podrážděně. "Zradil vlast! Miramon zaprodal nás Maximiliánovi! Slyšeli jste to, lidé? Na hlavním náměstí Mexika hráli hymnu rakouského císařského domu!... Slyšeli jste to? Máte zbraně v rukou a přece tady otvíráte huby!... To jste vojáci?... Takové hrůzy si vychoval Eskobedo?... Jste dávečáci, ničemošelé!... Ano, jste ničemošelé!... Dejte mně dvěti do rákos, otevřete mně dvěti a já sám rozmetu tu zrádnou bandu, přiučím zapomenuvší se armádu k původní povinnosti její a republikánské mexické pokvěte dál a dál!"
Vojáci stáli bez pohybu, žádný z nich lajčím generálem ani neodpověděl.
"Miramon a Altamira! Tato dvě jména si dobře zapamatujte!... Eskobedo si ještě dobude své zbraně, vojní republikáni půjdou za mnou cvalem a pak budou tito dva muži za všechny sračky pykati. Miramon si nebude doufati, aby mne dal zastřelit!... Ale já ho

přidávaceti jezdcí, bílí se tryskem nově posel.
V Queretaru ho posud nikdo neviděl. Nemohl ho.
Císař s chotí vystoupili na balkon a od tud dívali se na sínici.
"Tu jsou vojní mexické republikány," pravil císař, ukazuje na bílého se jezce. "Stalo se asi něco zvláštního; přitáhl jsem praporek a opravdu pospíchají."
"Tudím, co se asi stalo."
"Nuže?"
"Miramon zmočil se úplně moci, ale nemá tolik morálního síly, aby se na tete vrhl. Posílá ti vzkaz, vyzývá tě, abychom opustili tuto zemi. Uvidíš, že tito jezci přitáhnou nám tuto zprávu! Ale my nepůjdeme! Zvláště! Zvláště! Vojní císaře Františka Josefa I. jsou udání hrdinové, můžeme nyní bojovati... Miramon musí být přemožen, musí být pokoven; tak hanobně nás oklamal, opustil nás v největší tísni. A my mu tolik důvěřovali a jak jsme ho milovali!"
"Miramon jest ošklivý charakter, nemluvíme o něm již vůbec. Každé slovo jeho, všechny sliby jeho byly láh; jen svou lženou skromností dosáhl, že jsem si ho tolik oblíbil. Chěl býti poznovu prezidentem republiky a k tomu mne potřeboval! Slyším, jak ukrutně ládíl! Člověk nestane se přece rázem takovým dravcem, i když se mu stane taková bolest, jakou způsobil Miramonovi upálením matky a sestry! Ale tuji své pocity, zdá se býti dobrým, ti chým, mluví, poctivým. Všecko však byla jen hra, svedl nás na sece! Nemluvíme o něm více!"
Jezdci přibýli.
Na bílém koni seděl udatý setník Castellar.
Císař Maximilián dal ho ihned k sobě povolati.
Přijel posla společně s císařovnou, aby i ona mohla býti svědkem slov mexického důstojníka.
Setník Castellar líčil krásnými a nadšenými slovy činy Miramonovy. Jeho sebeobětavé, nadliděské namáhání a onu nezvratnou věrnost k vznešeným osobám císaře Maximiliána a jeho choti.
Císař i císařovna s úžasem poslouchejí slova setníka.
"Uprchl tedy ode mne proto, aby mne prokazoval nové služby?" zachvěl se císař.
"Nemohl doznati, že v zájmu císařství — ze lsti — stavi se v čelo republiky, a nikdy nesvolilo," pravil Castellar. "Miramon překonal především sám sebe a pak překonal nepřítel vašeho veličtstva. V Mexiku ovládl dva čtverciny a lásku k císaři Maximiliánovi! Část bývalého republikánského vojska mexického přibude sem v několika dnech, aby tvořila průvod vašim veličtstvím ku vjezd do Mexika. Vůdce, kudy jsme sem přicházeli, vůdce panuje velké a všeobecné nadšení — nyní již opravdu očekávají vaše veličtstvo s otevřeným objetím a přisáhám, že cesta z Queretaru do města Mexika bude cestou vítězoslavnou!"
"Miramon! Miramon!" pravil císař několikrát. "Ty to učinil! Ty tedy přece jsi byl mým největším přitelem! Mlýš Tegetthoffe, pojďte dále, vězte i vy toto velké překvapení; teď již za nedlouho budete se mnou navrátiti do Vídně, domů, v mé říši bude klid a mír!"
Císař Maximilián padl Tegetthoffovi v objetí a tak mu vypravoval o pádu republiky, o věrnosti Miramonově, o příchodu rakouského pomocného vojska.
V oči starého Tegetthoffa zalaskaly se slzy.
"Bože, svatý Bože, budí jméno Tvoje svaté pochváleno!" zvolil stařeček nadšen.
Pak přistoupil k setníkovi Castellarovi, potípal mu přátecky oběma rukama a všecko mu blaho přál k mexickému vítězství.
Císař Maximilián pozval posla k slavnosti hostině a dal město ihned vzdobiti prapory.
Večer, když císař Maximilián, líš naděje v lepší budoucnost, zasedl ku svým hostům, pokleka císařovna Šarlotta na klekátku v sni, upravené za domácí kapli, a vzdávala díky Pánu nebes, že tak příznivě řídí osud císařství.
Modliła se vroucně a upřímně. V tom dotkl se kdosi jejího ramene.
Císařovna Šarlotta se zachvěla a ohléla.
Stál u ní — Bazaine. "Opusťte, veličtstvo," pravil Bazaine tiše hlasem tlesoucím se, "že vás na tomto místě a ve vroucných modlitbách vyrnuju. Chci vám o samotě říci několik velice důležitých slov."
Císařovna povstala.
Pohládila si čelo, jakoby se probouzela ze sna, jakoby duše její nebyla na zemi...
"Čeho si přejete?" tázala se lhotejně.
"Moc jest nyní v Mexiku v rukou vašich veličtstev. Neopatřil jsem vám jí, až jsem to mohl učiniti. Miramonově chytrosti a lži podléhlo se rázem a bez krveprolévání zvrátila republika. Jsem zde již dvojnásob zbytečným. Od

cháším a nevrátím se již nikdy více do Mexika."
Císařovna vyslechla ho mlčky a lhotejně. Jako by generál k ní ani nemluvil.
"Ocházím, veličtstvo, ale vaše veličtstva zstánu zde mezi cizinci, budete odkázáni na jejich tozary a vádu. Kdyby nebepečil ohrožovalo váš trůn, kdyby síva Miramonova byla pouze slabou bublinou, jej při nejmenší větru nepřizniveho větru se rozplaskne — vzpomeňte na mne, veličtstvo. Odnáším si do Paříže srdce všecké pianoci. Jest plně něžná láska a schopné i největších obětí. Přivedu ku pomoci všecko vojsko francouzské, jen jedině slovo, jedině sladké slovo přinese se svých úst, že mohu doútlit!"
Oči Bazainovy plály hořelým žářem. Hlas jeho byl stínitý a chvěl se.
Císařovna tázavě na něho se podívala.
"Nechápu, co jste řekl, generále! leptala sotva srozumitelně.
"Mluvil jste divně, tak zvláště."
"Řeknu to ještě jednou."
"Děkuji, neopakujte toho," pravi la císařovna rychle. "Pozorují na vašem pohledu, že jste řekl něco zlého, křatoého, vždyť jste zapřisáhl nepřítel císařův!"
"Císař! ano, ale vašemu veličtstvu, spanilá císařovno, jsem otrokem, službou, vždy poslušným a věrným!"
"Bylo by velikou smělostí, domnívat se, že bych vás považoval za svého otroka. Pokud vim, nedala jsem vám k tomu nikdy příčinu, abyste se tolik zapomněl. Prosim vás, neopokvrňujte svými slovy, svým dechem to posvátné místo!"
Kdyby drahemu choti mému hrozilo jakékoli nebezpečí, k vám se o pomoc nikdy neobrátlím... Raději uzavřít přátelství se satanem než s vámi! Odejděte do své vlasti a máte-li v sobě ještě trochu cti a chcete-li urážku, již jsem mně učinil, odčinit, přisáhejte, že i ze všech myšleček vypudíte vzpomínku na mne!... Odejděte, generále, sice budu volati o pomoc... na sluhu, na prostého službu, aby vás — francouzského kavalira — naučil cti."
Bazainovo lice hořelo.
Císařovna slova působila.
"Od lásky k nenávisti jest jen jediný krok, veličtstvo," zaspl Bazaine. "Neptejte si, aby na místě mé čistě lásky vysvítla bli dička nenávisti! Bazaine odcház z tohoto dílu světa s láskou k císařovně Šarlotě, dejž Bůh, aby tato hrá a písnička císařovna, jež mne teď chladně ptdud vypuzuje, nikdy nedospěla k tomu, aby pronikla Bazaine o pomoc. Buďte Bohem, veličtstvo. Přeji vám: hojně štěstí k nové moci."
Bazaine odcházel.
Císařovna udiveně za ním pohli žela.
Bazaine na prahu se obrátil, rychle se vrátil k císařovně a těžce oddechuje stánu před ní.
"Ne, nemohu tak odejít!" řekl prudce. "Na řadecích mé křavrou rži. Tuto rži si vezmu na památku... Tuto rži budu zbožňovati!"
Bazaine sáhl třesoucí se rukou po červené rži, již měla císařovna na prsou zabřautou.
"Zpátky!" zvolala císařovna rozčileně.
"Nikdy!" odpověděl Bazaine a strhl císařovně rži s řader.
Strhl jí, přivlekl ji ke rtům a rychle odkařoval.
Císařovna zděšeně stála u svého klekátka a opeřila se vši silou o opěrátko, aby neklešela.
"Mám to říci svému choť?... Máš mu způsobiti hoř a žal, když po tolikém utrpení konečně se rozvlečel?" kotala si bledá a třesoucí se. "Ne... Bazaine mne nemůže urazit, Bazaine jest bezcetným blázkem!"
Pomalu, bezvládně klesla opět na kolena a prosila Boha, potěšitel zarmoucených a trpělich srdci, o sílu a štve.
Po sínici z Vera-Cruza a z Queretaru ubírali se dlouhými řadami vojáci.
Z Vera-Cruza přicházeli k císaři Maximiliánovi vojáci Františka Josefa I., z Queretaru pak ubíralo se francouzské vojsko k přistávní, aby nadobro rozloučilo se s pádem mexickou.
Tu i tam zazvňovaly zvuky veselých písní.
Přichozí zpívali a hráli rozveselení, že šťastně dorazili; Francouz pak proto, že konečně mohli se vrátiti domů, domů, do své zbožované Paříže!
Baron Štěpán Hajduk jel za rakouskými vojáky v kočáře s kněžnou Lukrecií.
Pro něho od té chvíle, kdy sblhéal se svou nevěstou, nebylo kromě Lukrecie nic na světě!
Po cestě zpáteční se Lukrecie poněkud vzpamatovala; přestále úzkosti byly na ní jen patry, že byla bledá než dříve.
Jest ovšem pravda, že lary její po cestě poněkud scházely a neměla posud možnost, obléci se v jiné, ale ples to podobala se vedle nádherné uniformy Hajdukovy skromně řáse, bílé lílce.

Císař Maximilián uvítal vojáky milovaným bratrem mu poslané co nejškveleji, jak jen v Queretaru bylo možno; rád viděl také Hajduka, jež něžnost zahrnula císařovna Šarlotta největší pozorností a něžností.
Hostiny a zábavy nebyly posud u konce, když objevil se zde Altamira s dvěma tisíci bývalých republikánských vojáků, aby Maximilián a jeho choť poskytlí bezpečný a čestný průvod do města Mexika.
Na káncích vojně třeptilo se posláčené písmeno "M" — počáteční písmeno jména císaře Maximiliána — na praporech spřávaný znaky Mexika a císařův v jeden.
K nemalé radosti přibýly sem i Hajdukovy sbory indiánské a Queretaro podobalo se skutečnému válečnému ležení.
"To by měl generál Bazaine viděti!" řekl Hajduk císaři. "Ale odtáhli, nechtěl býti svědkem oslavy vašeho veličtstva."
"Tito vojáci, ozdobeni stuhami a květinami, byli již za několik dní uchystáni k odchodu. Kočary císařské čekaly na dámy, krásní hřebci pak na císaře a jeho suitu."
Uplynul týden, nežli císař Maximilián se svou choť a s jejím průvodem mohli se vydati do Mexika, aby konečně se ujel Hše.
Za zvuků hubdy, za jásotu lidu vyšel kočář onen průvod.
Města i vesnice, jimiž se ubírali, byly ozdobeny prapory a oděny v slavnostní háv; hláhol zvonný na všech věžích vital císaře, ubírajícího se do hlavního města.
Poslové měst i obcí pozdravovali ho s pokorou a s vroucností a spatovali i čekali v něm apoštola míru.
Oči císaře Maximiliána zářily radostí.
Místo odporu se zbral v ruce a kleteb sledoval se všude jen s holdem, s aktivostí, s láskou a oddaností!
"Takový jest tedy ten lid mexický? Tak mluje toho, kdo dovede si nakloniti srdce jeho? ... Miramone, teď teprve poznávám tvoji velikost!" pravil si císař v duchu a často jel vedle své choti, aby jí dal na jevo city radosti, v jaké srdce jí duše jeho pletekaly.
Císař Šarlotta seděla v kočáře s Lukrecií. I ona se usmívala a byla blažená, snad byla i šťastnější, nežli císař sám.
Město Mexiko nádherně vyzdobené očekávalo svého panovníka.
Na hranicích města a v hlavních třídách zvedaly se četné slavnostní brány, zhotovené ze zelené a z květinových věnců.
Ullice, jimiž měl se průvod císařský ubírat, byly postřeny travou čerstvě nasáčenou. S oken visely nádherné, drabé koberce a neb draperie, z rodinných barev císařových a císařovnyých sestavené.
Ullice i náměstí, pka, ba i stěchy byly play lidí.
Děla hřměla, zvony hučeli; když císař Maximilián dospěl k městu Mexiku.
A hřměla i hučely stále, pokud císař a císařovna nevstoupili do přibýtku v červeném domě, který byl s nevidanou nádehou pro císařské upraven.
U první slavnobrány uvítal císaře Miramon s předními hodnostáři z kruhu občanských i vojenských.
Spustil velkolepou řeč, ale již při prvních slovech vytryskly mu slzy z očí a dovedl říci jen toto: "Poskytni nám svobodu a mír, slavný náš císaři, a lid Mexika spořiče navždy v tvých nohou! Zřatil jsem matku, sestru, přitelce, ale tebe nemůžu uchovati a jsem šťastní!"
Císař Maximilián rozšířil ruce, přistoupil k Miramonovi a lásky plně přivlekl ho na své prsa.
"Miramone, budeš lid mexický jednou velikým a opravdu šťastným, bude za to k dětem zavázán nikoli mně, ale tobě!" pravil Maximilián rychle. "Pojď na mé prsa, v tobě pozdravují věrný lid mexický, mů milovaní dítka! Ne císařem, panovníkem, ale tratrem a otcem vám chci býti!"
Císař objal a dvakrát políbil Miramona, lid propnul v ohlušující jásot a volání slávy.
"Tento císař není přece tak dobrovolný, za jakého ho všude prohlašovali!" říkali si lidé.
Dílo Miramonovo a jeho věrností, aby naklonil lásku lidu k císaři, stále pokračovali senšotí bývalé republiky a — jezuité! Jest skorem neuvěřitelné, že přece jezuité byli největšími nepřáteli panovníka tak horlivě katolického, jakým byl Maximilián! Proč to činili?
Protože Maximilián věřil si volnosti vyznáni, náboženské volnosti Mexičanů, nehledal rozdíl mezi vírou a národností jednotlivců, jen jednoho si všíl u mužů: cti!
To ovšem nebylo jezuitům po chuti.
Byli by nejraději poslali do pekla každého, kdo nebyl katolíkem a kdo — nepřítel obětí jejich pokladnic!
Předplácejte na Pokrok pouze 3.00 ročně.

Jaterní neduh

Mnohé neduhy jako hloupenka, nezálibnost, nespavost a jiné skládají se z nepravdivosti lidské soustavy tělesné zavzněny jsou kořínky játrami.

Dra. Petra Hoboko

Jaterní neduh rychle a bez nebezpečí. Podněcuje játra k obnově činnosti a vylučuje jedovatou žluč a krv. Žádné minerální — pouze byliny. Místní jednatel je dodáván.

Adresuje:
DR. PETR FAHRNEY,
112-114 So. Hoyno Ave., Chicago, Ill.

Palace Stables,

C. H. CREIGHTON, maj., roh 17. a Davenport ul.

Kočary jsou vyřizvány a proto možno v nich podniknouti i delší výlet. Porovny možno si objednat též telefonicky. TEL. 357. 33

JOS. DUFFY

velko- i maloobchodník LIHOVINAMI

výborná Importovaná i kalifornská vína, jakož i Importovaná a kentucké kořalky a likéry.

Ručí, že zboží jest také, jak o něm tvrdí, jinak se peníze vrátí.

TELEFON 38. 2508 N Street. SOUTH OMAHA.

A. N. Frick & Son Co

Velkoobchodníci a Importéři LIHOVIN a LIKERŮ.

Nástupci firmy: L. Kirsch Sr., Frick a Bratři.
Tel. 544. 1001 Farna. ul., Omaha

Fred Krug Brewing Co.

OMAHA, NEBRASKA.

"Státní vzorný pivovar."

Vaří nejlepší druh ležaku

CAbinet a Extra bledé v soudech a v lahvích. Vyrovna se ka. tělmu a žádné ho nepředčí.

NAŠE ZÁSADY: Nejlepší materiál a nejlepší technická dovednost.
Velká pečlivost a obchodní opatrnost.
NAŠE SNAHA: Uspokojiti obecenstvo.
NAŠE ODMĚNA: Št. se zřetelněji obchod.

Dopisy se ochotně vyřizují a le vřání.

Metz Bros. Brew'g Co.

Starší a spolehliví sladočváři

— Vaří a lahvuji výborné pivo. —

Telefon 119. OMAHA, NEBR.

Pro stůl.

Ti, kdož dovedou oceniti výborný státní nápoj, oblihlí si zajisté naše "GOLD TOP" lahvové pivo. Jest lehké, perličké a jako jest zdravé, jest i chutné. Vyrobeno jest z nejlepšího chmele, vybraného ječmene a čisté vody — není v něm ani jediné přísady, jež by byla škodlivá nebo nezdavá. Není to laciné pivo v ničádém smyslu, ale jest to jedno z nejlepších, a to, kteříž je jednou okusili, stali se řádnými našimi zákazníky.

Dodává se v bednách a sice v lahvičkách kvartových neb pintových. Objednejte si u svého obchodníka aneb telefonem. — Tel. Omaha 1542; So. Omaha 5.

JETTER BREWING CO., vaří a lahvuji výborné pivo SOUTH OMAHA, NEBR.

Nová železná doprava

MEZI OMAHOU CHICAGEM

Chicago, Milwaukee & St. Paul dráze.

Železniční doprava mezi Omahou a Chicagem po Milwaukee dráze byla zvýšena na tři rychlovlaky denně tam a zpět. Na východ jedouc vlaky tyto vyjíždí z Union nádraží v Omaze jak následuje:

Čís. 2. Overland Lim. v 8:05 odp. Čís. 6. Východní Exp. v 5:45 odp. Čís. 4. Atlantic Exp. v 7:45 ráno

Limited vlaky jsou řádně ventilovány, parou vytápěny a elektrickým světlem v každém parádním pokoji. — Výtečné jídelní vozy.

3 vlaky denně tam a zpět. 3

Městská úřadovna: 1524 Farnam ul., Omaha. F. A. Nash, hlavní jednatel pro západ.